

на планината, има местност Укела. Според местното знание тук е имало църква (вероятно параклис)¹⁰ и на това място са се събирали момчетата вечерта срещу деня, на който ще играят кукери в селото (вероятно на Сирни заговезни), палели са огън, престояват през нощта, след това се обличат и маскират като кукери и тръгват из селото. Днес кукерите също ходят на Укел, но само минаван оттам, спират за малко и продължават. Няма нощен престой. И преди и сега дружината е съпровождана от страна на наблюдаващите с подигравателен израз: „Кукер байдукер изсрал са на Укел”.¹¹

Явно местността Укел е с важно място в селищното пространство щом е свързана с началото на един от най-съществените обреди в селото. (Има и податки, че тук са се събирали и коледарите, за да тръгнат на своята обиколка на селото, както и тук се е палел огънят на Сирни Заговезни, идвали са маскирани, оттук е минавала кушията на Тодоровден, или, както изрича един от информаторите-„сичкото на Укел”). На нея се осъществява промяната (преходът) в статуса на момците - към ролята им на кукери. И тук има няколко важни, свързани с този преход, момента. Първо - това става извън селото, извън културното пространство. Второ - чрез нощта, когато, според фолклорно-митологичните представи и вярвания властват „тъмните” (демоничните) сили, време на хаос, на отвъдния свят на мъртвите. (Георгиева 1993: 79; Стойнев 1994: 234) Трето-паленето на огън и то точно вечерта и нощта след Сирни Заговезни и преди настъпването на „черната неделя” и Великите пости. Четвърто - обличането, преобличането и маскирането е в края на нощта край огъня - тогава вече момците стават кукери и тръгват към селото, за да го обходят,

¹⁰ Инф: Христо Христов Денев, р. 1929, с. Сотирия, 4 отд. Зап: Диан Дряновски

¹¹ Инф: Георги Славов Кисьов, р. 1950, с. Сотирия, осн. пастир; Стойчо Петков Стойчев, р. 1943, с. Сотирия, средно, военен пенсионер. Зап: Диан Дряновски